

denne Behandling ville afholde sig fra at komme ind paa Enkeltheber, hvis Drøftelse hører ind under anden Behandling. Jeg er fuldstændig forberedt paa, at man i Enkeltheberne kan komme til flere og maaffee temmelig væsentlige Forantringer; men jeg anseer det, som sagt, for at være mindre ønskeligt nu ved første Behandling at komme ind paa disse Enkeltheber. Det er min Hensigt, naar første Behandling er tilendebragt, at foreslaae Nedsættelsen af et Udvalg paa 15 Medlemmer, da jeg antager, at Sagen bedst vil fremmes ved strax at blive underkastet en alvorlig og alsidig Drøftelse i et Udvalg. Dette har jeg strax villet forudskikke, da jeg antager, at det vil afholde en Deel af de ærede Medlemmer fra allerede nu at komme ind paa Enkeltheberne. — Blandt de Principspørgsmaal, som her kunne komme for, fremstiller sig først det Spørgsmaal, hvorom der, da denne Sag sidst var til Forhandling i Rigsdagen, var en afgjort Uenighed imellem den daværende Kirke- og Underviisningsminister paa den ene Side og Udvalget samt, som jeg troer, Thingets Fleerhed paa den anden Side; det er nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Tienden og de øvrige Ydelser, som efter Lovudkastet skulle indbrages i Statskassen, bør holdes særskilte som en egen Fond eller bør indflyde i Statskassen. Hensigtsmæssigheden af, at de omhandlede Ydelser skulle opføres som en særegen Fond i Finantsloven og der holdes særskilte som en geistlig Lønningsfond, blev allerede dengang meget omstridt, fordi det vilde medføre en Mængde Afregninger og Opgjørelser, som i mange Tilfælde kunde være overordentlig vanskelige, samt fordi man ikke kunde indsee, at det paa den anden Side vilde medføre nogen Nytte. Ifølge Grundloven er det klart, at den evangelisk-lutheriske Kirke som Folkekirke skal understøttes af Staten; hvad den behøver, for i det Hele at svare til sin Hensigt, maa Staten til enhver Tid være beredt paa at yde, hvad enten der er en særskilt Lønningsfond eller ikke, og jeg troer altsaa ikke, at denne Statens Forpligtelse kan anføres som Grund for Oprettelsen af en særlig Lønningsfond. Naar man dernæst siger, at disse Tiender og øvrige Ydelser ere Kirkens Eiendom, ere Noget, hvorover Staten ikke har en

saadan Naadighed, at de, ligesom andre Statsindtægter, kunne indflyde i den fælles Finantskasse, men at Kirken har en særegen Naadighed over dem, maa jeg bemærke, at dette er en Paastand, som allerede i sin Tid blev opgivet ved Regjeringens Forslag om at opføre disse Ydelser, vel som en særegen Lønningsfond, men dog i Finantsloven, thi det er klart, at hvad der staaer i Finantsloven, er fuldkomment undergivet Folkerepresentationens Afgjørelse, hvad enten det staaer som noget Særligt eller ikke. Naar Folkerepresentationen altid berigjennem, at de vedkommende Ydelser opføres i Finantsloven, har fuldkommen Magt til at tage Beslutning om dem, er den Fordring, som fra andre Sider opstilles om, at der er Noget, som kan kaldes Kirkens særlige Eiendom, altsaa allerede opgivet af den daværende Regjering derved, at de omhandlede Ydelser foresloges opførte i Finantsloven, om end som en særlig Fond. Jeg troer saaledes ikke, at der kan anføres nogen væsentlig Grund for at holde disse Indtægter særskilte; men det vilde lette Sagens Gjennemførelse ganske betydeligt, naar man opgav denne Fordring og lod det Hele blive Statskassens Sag i Almindelighed. — Dernæst er der et andet Spørgsmaal, som strax maa trænge sig frem, nemlig om det maa ansees for at være rigtigt, at alle de geistlige Embeder lønnes med eet og samme Beløb, lønnes lige. I det Lovudkast, som Regjeringen i sin Tid forelagde, vare Statens geistlige Embeder deelte i forskellige Classer, ligesom Loven om de juridiske Embedsmænds Lønning deler de juridiske Embeder i visse Classer og bestemmer særskilt Løn for hvert, men de, der have været enige om nærværende Lovudkast, have fundet, at det vilde have flere Fordele ikke at opstille de geistlige Embeder i Classer. For det Første have de meent, at det i Almindelighed var ønskeligt, at de geistlige Embedsmænd ikke for ofte, og saavidt muligt slet ikke, skiftede Embeder, idet de have troet, at det vilde være heldigt for Præstens Virksomhed, jo længere han kunde samleve med en vis bestemt Menighed, indleve sig i den og lære at forstaae den, ligesom denne lærte at forstaae ham, hvorved Præsten mere og mere vilde kunne virke til